

Niveau B1–B2
des Europäischen
Referenzrahmens
★ ★ ★ ★ ★

Schwedisch

Carina Middendorf

Väst-noveller

Lerngeschichten aus Westschweden

BUSKE

Väst-noveller

Carina Middendorf ist Schwedin und kommt aus Svenljunga in Västergötland. Sie studierte soziale Arbeit in Göteborg und arbeitete mehrere Jahre als Sozialpädagogin, bevor sie 2003 die Sprachschule *Svenska Intensiv* in Hamburg gründete. Seit 2018 verfasst sie gemeinsam mit ihrer Kollegin Elizabet Gerber Andelius den „Sprachkalender Schwedisch“, der ebenfalls im Helmut Buske Verlag erscheint.

www.svenskaintensiv.de

Carina Middendorf

Väst-noveller

Lerngeschichten aus Westschweden

BUSKE

Bildnachweise:

Umschlag und S. 31: Angela Oswald

S. 9: Gemeindeverwaltung Svenljunga

S. 51: Bo Randstedt

S. 71: Axel von Matern aka „Axelaxel“ (https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Varberg_open_air_bath_and_beach_2009.jpg), „Varberg open air bath and beach 2009“, <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/legalcode>

S. 91: Mikael Ejdemyr (<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Folkvisan.jpg>), „Folkvisan“, <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/legalcode>

Bibliografische Information der Deutschen Nationalbibliothek

Die Deutsche Nationalbibliothek verzeichnet diese Publikation in der Deutschen Nationalbibliografie; detaillierte bibliografische Daten sind im Internet über <http://portal.dnb.de> abrufbar.

ISBN 978-3-96769-019-4

© 2020 Helmut Buske Verlag GmbH, Hamburg. Alle Rechte vorbehalten. Dies gilt auch für Vervielfältigungen, Übertragungen, Mikroverfilmungen und die Einspeicherung und Verarbeitung in elektronischen Systemen, soweit es nicht §§ 53 und 54 UrhG ausdrücklich gestatten. Umschlaggestaltung: QART Büro für Gestaltung, Hamburg. Satz: Manuela Gantner – Punkt, STRICH. Druck und Bindung: Beltz Grafische Betriebe, Bad Langensalza. Printed in Germany.

INHALT

	Förord	7
	Vorwort	8
1	Svenljunga: Den försvunna kyrknyckeln	9
2	Marstrand: Gubben och grabbhalvan	31
3	Göteborg: Mamman som rymde	51
4	Varberg: Älskar, älskar inte	71
5	Borås: Nostalgitripp	91
	Facit	112

FÖRORD

Den här boken har jag skrivit eftersom jag tyckte att det fattades texter för de elever i svenska som börjar tycka att bearbetad text i formatet ”lättläst” är för enkelt, men ”vanliga” romaner fortfarande lite för svåra.

Jag har valt ut fem orter i västra Sverige och hittat på en historia till varje ort. Orterna och allt som berättas om dem är alltså sant, men personerna som jag skriver om, finns inte på riktigt.

Boken passar bra för dig som befinner dig på b-nivån enligt CEFR (Common European Framework of Reference). Du kan läsa boken som en lite enklare novellsamling, men du kan också välja att läsa novell för novell och bearbeta dem så som du läser i en lärobok. I varje novell finns rutor med rubrikerna *fakta*, *geografi*, *grammatik* och *ordförråd*. Texten i rutorna för inte berättelsen framåt, så du missar inget om du hoppar över dem. Förutom chansen att repetera grammatik, lära dig nya ord och kanske en hel del kunskap om Sverige, särskilt om de fem orterna vi besöker.

Efter varje novell finns det en *gloslista* med orden i den ordningen som de dyker upp i texten. Det finns också tio *diskussionsfrågor*, som du kan fundera på ensam eller tillsammans med en grupp. Det finns inget facit till dem. *Facit* till övningarna i rutorna hittar du längst bak i boken.

Ha så kul när du läser och lycka till!

Jag vill passa på att tacka kollegan Håkan Fink, som gav mig idén och uppmuntrade mig att skriva den här boken.

VORWORT

Dieses Buch habe ich geschrieben, weil ich merkte, dass es an Texten für die Schwedischlernenden fehlte, die sich mit dem Format „leicht zu lesen“ langweilen, sich jedoch gleichzeitig noch nicht an „normale“ Romane herantrauen.

Ich habe fünf Orte in Westschweden ausgewählt und eine Geschichte für jeden Ort erfunden. Die Orte und alles, was darüber erzählt wird, sind also wahr. Aber die Personen, die vorkommen, gibt es nicht wirklich.

Das Buch ist laut dem GER (Gemeinsamer Europäischer Referenzrahmen) für Lernende der Niveaustufe B geeignet. Du kannst das Buch als einen etwas einfacheren Kurzgeschichtenband lesen, aber auch Kurzgeschichte für Kurzgeschichte lesen und sie wie ein Lehrbuch bearbeiten. In jeder Kurzgeschichte gibt es Kästen mit den Überschriften *Fakten*, *Geografie*, *Grammatik* und *Wortschatz*. Der Text in den Kästen führt die Geschichten nicht weiter, also kannst du sie ohne Weiteres überspringen. Allerdings entgeht dir dann die Chance, etwas Grammatik zu wiederholen, neue Wörter zu lernen und eine ganze Menge über Schweden und vor allem über die fünf Orte, die wir besuchen, zu erfahren.

Nach jeder Kurzgeschichte gibt es eine *Vokabelliste* mit den Wörtern in der Reihenfolge, in der sie im Text vorkommen. Es gibt auch zehn *Diskussionsfragen*, über die du allein oder mit der Gruppe nachdenken kannst. Dazu gibt es aber keine Schlussfolgerung. Einen *Lösungsschlüssel* zu den Übungen in den Kästen findest du am Ende des Buches.

Viel Spaß beim Lesen und viel Erfolg!

Ich möchte diese Gelegenheit nutzen, um meinem Kollegen Håkan Fink zu danken, der mir die Idee gegeben und mich ermutigt hat, dieses Buch zu schreiben.

SVENLJUNGA:

Den försvunna kyrknyckeln

Jenny, 18, musikbegåvad gymnasieelev

Micke, 19, hennes svartsjuka pojkvän

Jonas, 34, Jennys musiklärare i skolan

Ella, 27, kantor och Jennys kusin

Sture, 52, präst som gillar får

PERSONER

Ella har utan Stures vetskap lånat ut kyrknyckeln till Jenny, så att hon kan öva på kyrkorgeln. Jenny vill imponera på musikläraren Jonas och få ett bättre betyg i musik. Micke gillar inte att Jenny hänger så mycket i kyrkan med orgeln och misstänker att det finns andra anledningar till att Jenny vill imponera på Jonas än de rent musikaliska.

Torsdag

Det är torsdag eftermiddag, majsolen skiner och Jenny går till Ella. Ella är Jennys kusin. Hon bor i en lägenhet på Protus gränd. Jenny vill låna nyckeln till kyrkan, så att hon kan spela på kyrkorgeln. Ella är kantor i kyrkan och blir alltid glad när Jenny vill öva på orgeln. Ella är stolt över Jenny! "Hon är så musikalisk! Hon spelar snart bättre än jag!" Ella brukar följa med till kyrkan, men idag är hon förkyld och ligger hemma med feber. "Ta nyckeln bara", säger hon till Jenny. "Öva kan du göra utan mig. Men säg inget till Sture, han blir arg om jag lånar ut nyckeln." Sture är prästen i kyrkan och Ellas chef. Jenny

stoppar ner nyckeln i jeansfickan. ”Nej, jag lovar att inte skvallra. Vill du att jag ska koka te till dig?” frågar hon. ”Nej tack,” säger Ella, ”jag vill bara sova.”

Jenny går mot kyrkan och hon tänker på vad hon ska spela. Hon ska öva till ett praktiskt prov i musik och Jonas, musikläraren, har sagt att de får välja fritt. Jenny är inte så bra i skolan, men musik är hon bra på. Hon tar vägen vid ån och just innan hon kommer till den gamla bron, får hon se Micke. Han sitter där på en bänk och tittar på Ätrans vatten. Han har ljust hår och en virvel i luggen. Virveln gör att han ser nyvaken ut, tycker Jenny. Hon blir glad och varm i magen. Micke är hennes pojkvän och hon är så kär i honom! → 1

GEOGRAFI

1

Ätran rinner genom Svenljunga och är en av de fyra åarna som rinner ut i havet i landskapet Halland.

Från norr till söder är det [Viskan](#), [Ätran](#), [Nissan](#) och [Lagan](#).

Det är lätt att komma ihåg, om man lär sig ramsan: ”Vi ska äta, ni ska laga.”

Viskan rinner genom bland annat Borås och når havet norr om Varberg.

Ätran flyter också genom Åsunden och rinner ut i havet i Falkenberg.

Nissan tar sin väg genom bland annat Gislaved och mynnar ut i Halmstad.

Lagan slingrar sig till exempel genom Värnamo och kommer till havet söder om Halmstad.

”Men hej! Vad gör du här?” undrar hon. Det är inget ställe man brukar hänga på. Micke kommer emot henne och ger henne en kram. ”Väntar på dig, så klart. Ska vi göra en utflykt? Det är äntligen varmt, vi åker till Revesjö och badar!” säger han. Han har en väska med badkläder och en picknickkorg med sig. ”Bra idé”, säger Jenny, ”men jag måste öva på kyrkorgeln. Jag har praktiskt musikprov på måndag och jag vet inte vad jag ska spela.” Micke ser ledsen ut, sedan säger han: ”Du kan öva imorgon istället! Kom nu!” Han kramar henne igen och kysser henne. Jenny slingrar sig ur hans famn och skakar på huvudet. ”Nej, jag måste öva idag *och* imorgon om jag ska få bra betyg av Jonas.” Nu ser Micke inte ledsen ut längre, utan arg. ”Jonas, Jonas, Jonas! Aldrig hör man annat än JONAS!” Jenny går mot kyrkan, Micke följer efter. Nu är han jättearg och besviken. Han tar tag i hennes arm och försöker krama henne igen, sticker ner sin hand i hennes ficka, för att hålla henne kvar. Jenny drar sig loss och börjar springa mot kyrkan. ”Hej då, vi ses imorgon istället! Jag måste verkligen öva nu!”

”Men vad i helvete ...”, muttrar Jenny och gräver i byxfickan. ”Jag hade den ju precis.” Hon står utanför dörren till sakristian och tänker inte på hur opas-

sande svordomen är just där. Hon letar efter nyckeln till dörren. Hon vänder upp och ner på den tunna tygpåsen med nothäften i men nyckeln är inte där heller. Hon suckar och tänker att hon glömt nyckeln hos Ella och går tillbaka till Protus Gränd för att hämta den. Kvällen är verkligen varm för att vara i början av maj och Jenny känner nästan doften av hägg när hon går längs ån, tillbaka hem till Ella. Häggen blommar inte än, men om värmen håller i sig, så kommer snart de vita blomklasarna att hänga i träden och lukta gott. → 2

GEOGRAFI

2

Jenny bor i Svenljunga, en liten tätort med drygt 3500 invånare i södra Västergötland. Orten har grundskola från årskurs ett till årskurs nio. Alla ungdomar som inte vill gå på naturbruksgymnasiet måste åka buss till Mark, Borås eller Tranemo för att gå de tre sista skolåren.

Kyrkan i Svenljunga var klar 1829 och invigdes ett år senare. Altartavlan är från 1860-talet och föreställer Jesus som möter två profeter. Orgeln är en mekanisk orgel från 1961.

”Ella!” ropar Jenny. ”Det är bara jag. Ligg kvar, jag ska bara hämta nyckeln till kyrkan.” Men – den hänger inte på kroken i hallen! ”Nyckeln?” säger Ella från sängen. ”Den har du redan.” Ella hostar och snyter sig. Plötsligt förstår Jenny att nyckeln är borta. Och det är hennes fel! Hon går in till Ella och förklarar vad som hänt. Men Ella har hög feber och bryr sig inte alls om nyckeln eller något annat.

Jenny går vägen mellan Protus gränd och kyrkan flera gången fram och tillbaka. ”Den måste ju finnas här någonstans” mumlar hon när hon tittar ner på stigen som hon går på. Efter tredje vändan ger hon upp och går hem.

Fredag

På fredag morgon vill Jenny inte gå upp och gå till skolan. Hon har ont i magen och nyckeln till kyrkan är borta. Hon vet inte vad hon ska spela på sitt praktiska musikprov och hur hon ska kunna öva. Innan hon går till skolan, letar hon efter nyckeln hemma, i alla **fickor** och **väskor** som hon har. Hon missar bussen och kommer för sent till skolan och är på dåligt humör. Den första hon möter när hon kommer till skolan, är musikläraren Jonas. ”Hej!” ropar han glatt ”berätta vad du spelar på måndag!” ”Äh, jag ...” stammar Jenny, ”... det blir en överraskning!” och så rusar hon iväg till sin lektion. → 3

ORDFÖRRÅD

3

Vet du skillnaden på fickor och väskor?

Du har fickor på dina kläder, till exempel en byxficka och en jackficka.

En väska kan du bära med dig, till exempel en handväska eller en resväska.

obest. sing	best. sing	obest. plur	best. plur
en ficka	fickan	fickor	fickorna
en väska	väskan	väskor	väskorna

På lunchrasten ringer Jenny till Ella. Ella kanske har nyckeln hemma i alla fall? ”Mår du bättre?” börjar Jenny. ”Nej, jag vill inte prata, bara sova.” Ella lägger på luren och Jenny kan inte fråga efter nyckeln. Jenny har fortfarande ont i magen när hon kommer hem på eftermiddagen och hon kan inte sluta tänka på den försvunna nyckeln. Hennes lillasyster Lina är glad och förväntansfull. Ikväll ska föräldrarna gå på teaterbiografen och sedan ska de hem till goda vänner. Jenny ska vara hemma med Lina. → 4

GRAMMATIK

4

Kan du skilja på adverbena **hem** och **hemma**? Det har med rörelse och befintlighet att göra!

(rörelse) hem – Jag går hem. Hon cyklar hem. Han åker hem.

(befintlighet) hemma – Jag är hemma. Hon bor hemma. Han sitter hemma.

Samma sak gäller för adverbena **in/inne**, **ut/ute**, **upp/uppe**, **ner/nere**.

”Idag är det bara vi två som har fredagsmys!” ropar Lina ”mamma köper tacos till oss! Vilken film ska vi se?” Jenny suckar men försöker se glad ut. ”Så gott med tacos! Film kan du välja.” Lina springer runt i huset på Skolgatan

Diskussionsfrågor

1. Vad gör Anette på Bäckärgsgymnasiet?
2. På vilket sätt tycker du att Anette och Moa är lika?
3. Vad får du veta om Kicki?
4. Vad gjorde Anette efter att hon tagit journalistexamen i Lund?
5. Hur fick Anette veta att Anders och Kicki blivit kära i varandra?
6. Varför tar Anette med Moa till Hässleholmen?
7. Varför tror du att så många svenskar är intresserade av heminredning?
Vad gör ett svenskt hem mysigt?
8. Moa har inga syskon. Gör en lista på både för- och nackdelar med att vara ensam barn!
9. Vad skulle du vilja göra vid Kypesjön?
10. Vad önskar du Moa, Anders och Anette i framtiden?